

ZÁPIS Z VÝBORU NÁRODNÍHO PLÁNU OBNOVY

Datum: 18. července 2023, 10:00-12:00

Místo konání: Politických vězňů 20, 112 49 Praha

Předsedající: místopředseda Výboru Národního plánu obnovy

Ministerstvo průmyslu a obchodu (dále také jen „MPO“) uspořádalo dne 18. července 2023 prezenční formou další jednání Výboru Národního plánu obnovy (dále také jen „V NPO“), za účelem projednání a informování o aktuálním dění ve vybraných oblastech, týkajících se Národního plánu obnovy (dále také „NPO“).

ÚČASTNÍCI:

1. výkonný místopředseda Výboru NPO (Ministerstvo průmyslu a obchodu)
2. ředitelka Odboru koordinace Národního plánu obnovy (MPO – Delivery Unit, MPO-DU)
3. zástupci odboru koordinace Národního plánu obnovy (MPO-DU)

Za vlastníky komponent a hospodářské a sociální partnery

1. zástupci	Úřad vlády (ÚV)
2. zástupci	Svaz měst a obcí České republiky (SMO ČR)
3. zástupce	Ministerstvo vnitra (MV)
4. zástupce	Transparency International (TI)
5. zástupce	Ministerstvo zemědělství (Mze)
6. zástupci	Ministerstvo průmyslu a obchodu (MPO)
7. zástupce	Ministerstvo kultury (MK)
8. zástupkyně	Ministerstvo práce a sociálních věcí (MPSV)
9. zástupci	Ministerstvo zdravotnictví (MZd)
10. zástupci	Magistrát hlavního města Prahy (MHMP)
11. zástupci	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT)
12. zástupce	Sdružení místních samospráv ČR (SMS ČR)
13. zástupce	Česká bankovní asociace (ČBA)
14. zástupci	Asociace krajů ČR (AK ČR)
15. zástupce	Asociace výzkumných organizací (AVO)
16. zástupce	Ministerstvo životního prostředí (MŽP)
17. zástupce	Asociace samostatných odborů (ASO)
18. zástupkyně	Centrum pro dopravu a energetiku (CDE)
19. zástupkyně	Ministerstvo spravedlnosti (MSP)
20. zástupce	Asociace výzkumných organizací

21. zástupci	Ministerstvo pro místní rozvoj (MMR)
22. zástupce	Ministerstvo dopravy (MD)
23. zástupce	Hnutí duha (HD)
24. zástupce	Česká konference rektorů (ČKR)
25. zástupce	Ministerstvo financí (MF)
26. zástupce	Svaz průmyslu a dopravy ČR (SPČR)
27. zástupkyně	Česká biskupská konference (ČBK)
28. zástupce	Spolek pro obnovu venkova (SPOV)
29. zástupkyně	Beleco
30. zástupce	Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů (KZPS)

PROGRAM JEDNÁNÍ

- Úvodní slovo místopředsedy
- Aktuální vývoj implementace NPO v roce 2023 (2. a 3. platba)
- Aktualizace NPO, REPowerEU, půjčka z NPO, schválení materiálu vládou a EK
- Schvalování nového člena Výboru NPO
- Diskuse a různé

PRŮBĚH JEDNÁNÍ

Místopředseda Výboru NPO přivítal členy i hosty Výboru a zahájil jednání. Ve svém úvodním slovu osvětlil situaci kolem předsednictví V NPO, který stále nemá svého předsedu. **Místopředseda** vyjádřil přesvědčení tento stav změnit ideálně do konce roku 2023 s tím, že dle jeho názoru by se této funkce měl ujmout zástupce ministra pro evropské záležitosti, náměstek z Úřadu vlády ČR (dále jen „ÚV“), jež byl také pověřen vyjednáváním o NPO.

Následně se ve své řeči přesunul k druhému a třetímu bodu jednání. Zde uvedl, že žádosti o 2. a 3. platbu by i nadále mělo být možné podat v souhrnné Žádosti o výplatu finančních prostředků ještě v tomto roce. V rámci obou plateb je dohromady 35 milníků a cílů, přičemž na základě kontroly Cover Notes je možné konstatovat, že aktuálně je splněných 29 milníků/cílů. Proplacení ze strany Evropské komise (dále jen „EK“) lze však očekávat až v příštím roce, tj. 2024. Dále upozornil, že obě platby jsou spjaté se stávající verzí Prováděcího rozhodnutí Rady (dále jen „CID“), avšak v případě revidovaného CID by došlo ve 2. a 3. platbě k navýšení částky. K tomu dále doplnil, že stávající NPO nenaplňujeme cca z 20 %, což by znamenalo krácení příští žádosti o platbu. Díky aktualizaci se však tomuto scénáři podaří předejít, a proto je zcela zásadní, aby výsledná podoba revidovaného CID byla schválena.

Dále byli členové V NPO informováni o tom, že ČR obdržela od EK „Observations Letter“, v němž zaslala své připomínky k vypořádání vůči zaslané revizi NPO. Vypořádání připomínek musí proběhnout do příštího pondělí, tj. 24. 7. 2023. V této souvislosti **místopředseda** uvedl, že v rámci kurzových rozdílů, kdy došlo překročení alokace k REPowerEU je nutné ke snížení alokace o 1 miliardu Kč u fotovoltaiky. Další snížení bude nutné i grantové části non REPowerEU, kdy je nutné kvůli kurzovým rozdílům mezi lety 2021 a 2023 snížit alokaci u non-REPowerEU grantů o cca 1,5 mld. Kč.

Slova se následně ujala paní ředitelka (**MPO-DU**), která blíže informovala o aktuálním stavu aktualizace NPO, včetně výhledu do budoucna. Dne 14. 6. 2023 schválila vláda aktualizaci NPO včetně půjčky od EK, jejíž výše činí cca 137,4 miliardy Kč. Dalších 33,4 miliardy Kč chce získat na grantech. Celkový objem financí NPO by se tak mohl přibližně zdvojnásobit, ale je nutné počítat s kurzovými rozdíly a se škrtů v grantové alokaci, jak byli členové výboru již informováni. Dne 30. 6. 2023 byl aktualizovaný plán předložen EK k posouzení, na nějž má EK čas přibližně 10 týdnů. V průběhu července probíhají technická jednání, během nichž dochází k doladování finálního znění milníků/cílů, popř. k doplnění chybějících materiálů. Za tímto účelem obdržela ČR tento týden ze strany EK Observations Letter, v němž požaduje doplnění dokumentů a vypořádání připomínek, což se týká především costingu, DNSH, dvojího financování či digitálního taggingu. V jeho případě je požadovaný cíl stanoven na 20 %, což je hraniční hodnota. Ambicí ČR je tuto hodnotu zvednout na 22 %, aby byla vytvořena rezerva a nedošlo ke krácení v případě, že nedojde k realizaci některých projektů. Odpadovost na přijatých žádostech u digitálních projektů je významná. Dále má též dojít k úpravě alokace v důsledku směnných kurzů. Úprava se bude týkat opatření, která procházejí revizí, neboť je potřeba vejít se do celkové alokované částky ze strany EU. Způsoby, jak toho docílit mohou být plošné krácení, nebo již zmiňované snížení alokované částky do fotovoltaiky.

Datum pro vypořádání připomínek a dodání potřebných dokumentů EK bylo stanoveno na pondělí 24. 7. 2023. Po tomto datu bude následovat 2. kolo technických jednání. Následně před vydáním souhlasného stanoviska EK dostane ČR 48 hodin na finální validaci revidovaného CID, přičemž se očekává, že se tak stane přibližně v období od 4. 8. do 7. 8. 2023, následně má EK cca dva měsíce na posouzení CID. Schválení ze strany ostatních útvarů EK se očekává v září 2023. V této souvislosti se předpokládá, že souhrnná žádost o 2. a 3. platbu by mohla být předložena na jednání Rady ECOFIN v září/říjnu 2023.

Paní ředitelka (**MPO-DU**) na závěr svého slova zdůraznila několik důležitých informací. **Autorem CID je EK, která má v procesu stanovování milníků a cílů finální slovo**, ČR se prostřednictvím VK účastní pouze technických vyjednávání o jejich podobě. Řídící výbor NPO bude mít na schválení revidovaného CID pouze 48 hodin. **Než dojde k podání žádosti o 2. a 3. platbu, je nutné mít schválené Provozní ujednání (dále jen „OA“) a CID**. Jednání o verifikačních mechanismech se povedou v průběhu srpna.

Následně bylo přistoupeno ke čtvrtému bodu programu, a sice ke **schvalování nového člena V NPO**, jímž byla navržena **zástupkyně z CDE**, která proto dostala prostor se členům Výboru představit. Uvedla, že od roku 2022 působí v organizaci Centrum pro dopravu a energetiku. Dlouhodobě se věnuje klimatickým a energetickým politikám EU. Projevila zájem podílet se na práci Výboru NPO a také Podvýboru pro transparentnost.

Hlasování o schválení nového člena Výboru NPO

PROTI: 0

ZDRŽEL SE: 0

Návrh byl **schválen**.

DISKUSE/KOMENTÁŘE A RŮZNÉ

Pan **místopředseda (MPO)** v rámci otevřené diskuse k aktualizaci NPO uvedl, že část projektů je v aktualizovaném NPO vyřazena, např. projekty v oblasti letectví, přičemž zbytné prostředky jsou alokovány do úspěšnějších projektů. Většina těchto změn se týká projektů, které má pod správou MPO. Dotaz ze strany **členů V NPO** směřoval na zelený tagging, zda jeho výše činící 42,5 % byla ovlivněna aktualizací NPO. Paní **ředitelka (MPO-DU)** odpověděla, že se aktualizace dotkla především digitálního taggingu.

V další části diskuse věnované **REPowerEU** pan **místopředseda (MPO)** uvedl, že financování fosilních projektů z RRF v podobě TAL a STORK II není ze strany EK akceptováno, tudíž byly tyto projekty z NPO vyškrtнутy a budou financovány ze státního rozpočtu, protože mají strategický význam pro ČR. Na jejich realizaci se již pracuje. Obdobně činí i Polsko. Zůstává však podpora energetických reforem a financování rozvoje distribučních sítí v souvislosti s fotovoltaikou. Dotaz od **členů V NPO** zazněl k podpoře bydlení, zda je financována v rámci komponenty 4.1. Paní **ředitelka (MPO-DU)** uvedla, že komponenta 4.1 nespadá pod REPowerEU. Pan **místopředseda (MPO)** ji doplnil, že v rámci REPowerEU jsou financovány energetické úspory, v jejichž rámci se předpokládají především rekonstrukce stávajících objektů, méně již výstavba nových. (Pozn.: podpora bydlení, včetně výstavby nového bydlení, bude financována z komponenty 7.6 Reforma dostupného bydlení v ČR).

Další dotaz zazněl od zástupce **SMO ČR**, který se dotazoval na možnost financovat energetické využití zdravotnického odpadu a gastro-bioplynové stanice z NPO. Pan **místopředseda (MPO)** odpověděl, že stanovisko EK k financování energetického využití zdravotnického odpadu z NPO je negativní, neboť je nezpůsobilé z hlediska DNSH. Zástupce **MŽP** doplnil, že je však toto možné financovat z OPŽP a v případě gastro-bioplynových stanic je možné využít prostředky z Modernizačního fondu.

V rámci diskuse týkající se půjčky se zeptal zástupce **MŽP** na to, kdo je odpovědný za koordinaci půjčky? Paní **ředitelka (MPO-DU)** reagovala, že za koordinaci je zodpovědná MPO-DU, v případě půjčky je možné se obracet i na vládního zmocněnce pro odolnost a modernizaci ekonomiky **ÚV**. Dále se zástupce **MŽP** dotázal na výši úrokové sazby u půjčky, kdo a jak tuto úrokovou sazbu bude platit a jaké lze očekávat sankce v případě, že se částka z půjčky nevyčerpá? Zástupce **MF** uvedl, že odhadovaná úroková sazba se odhaduje na hodnotu 3,5-3,6 % v případě eurobondů, u českých dluhopisů by pak úroková sazba měla činit 4 %, tudíž půjčka z RRF se jeví jako výhodná. Vztahmo k sankcím uvedl, že v případě nedočerpání peněz z půjčky se sankce projeví pouze u dalších alokovaných finančních prostředků z půjček, nikoliv grantů. Jinak se však sankční mechanismus uplatňuje stejně jako v případě grantů. Zástupce **MŽP** se dále doptal na informaci, kde je možné zjistit pravidla sankčního mechanismu. Paní **ředitelka (MPO-DU)** odpověděla, že požadované informace jsou uvedeny ve Zprávě o fungování RRF, přičemž platí, že průměrná sankce za nesplnění milník je podílem celkové částky dostupné v NPO a počtu všech milníků/cílů vynásobené pěti v případě reformy a v případě nesplněního cíle se výsledek podílu vynásobí dvěma.

K tématu půjčky se s dotazem přihlásil také zástupce **ČKR**, který chtěl vědět, jaké jsou podmínky pro projekty spadající pod financování z půjčky. Pan **místopředseda (MPO)** odpověděl, že konkrétní podmínky

alokace mezi CZ a EK budou známy do konce léta. Ale konkrétní podmínky pro příjemce dotace nastavuje vlastník komponenty/poskytovatel dotace.

Zástupce **HD** měl dotaz ke kotlíkovým dotacím, zda došlo k jejich navýšení o 7 miliard Kč? Paní **ředitelka (MPO-DU)** uvedla, že při aktualizaci NPO došlo k přesunu finančních prostředků z komponenty 2.5 Renovace budov a ochrana ovzduší do komponenty 2.9 Podpora biodiverzity a boj se suchem. Zástupce **MŽP** doplnil, že Nová zelená úsporám je částečně hrazena z NPO, avšak v tomto případě se nejedná o navýšení alokované částky.

Posledním, kdo se přihlásil do diskuse k půjčce byl zástupce **SPČR**, kterého zajímala situace kolem ropovodu TAL a plynovodu STORK II, programu TREND a IPCEI. Pan **místopředseda (MPO)** potvrdil, že oba projekty spojené s produktovody se realizují, avšak z důvodů již zmiňovaných, nebudou financovány z NPO. V případě programu TREND potvrdili pan **místopředseda (MPO)** společně se zástupcem **MPO**, že byla před 2 měsíci vyhlášena výzva a program tedy běží a v případě IPCEI MPO připravuje ministerstvo výzvu z části hrazené z půjčky.

Následně byla otevřena poslední diskusní část na téma různé, kde se přihlásil s dotazem zástupce **SMO ČR**, který prvně informoval o problému s absorpční kapacitou u některých výzev v důsledku limitů stanovených pro DNSH a následně požádal MPO-DU o spolupráci na vytvoření průvodce pro obce a místní samosprávy, jenž by jim usnadnil přípravu projektů. Pan **místopředseda (MPO)** reagoval s tím, že lze udělat školení na DNSH, zelený tagging apod. pro SMO ČR, avšak pokud se jedná o konkrétní výzvy, ty mají ve své kompetenci jednotliví vlastníci komponent (dále jen „VK“). Zástupce **SMO ČR** požádal zástupce MMR o uspořádání schůzky ohledně podmínek výzev v komponentách 7.6 a 4.1. Zástupce **MMR** potvrdil, že schůzka bude svolána, pravděpodobně na 1. polovinu srpna.

Zástupce **ČKR** se dotázal na harmonogram aktualizace metodických pokynů NPO. Paní **ředitelka (MPO-DU)** uvedla, že metodiky MPO-DU jsou určeny primárně pro VK a tvoří celkový rámec pro NPO. VK může tyto podmínky dále rozvádět, upravovat, ale musí zajistit jejich dodržení. Za nastavení podmínek pro výzvy již odpovídají VK. V návaznosti na tuto informaci apeloval zástupce **ČKR** na VK, aby podmínky z metodik MPO-DU automaticky nepřeváděli na žadatele. Z tohoto důvodu, obdobně jako u Jednotného národního rámce ESIF 2021-2027, je potřeba vytvořit obecný a jednotící rámec pro tvorbu metodik ze strany VK, a jasně stanovit, co lze případně delegovat na konečného příjemce co naplňuje samotný VK, a za jakých podmínek. Jedině tak lze zamezit svévoli jednotlivých resortů při tvorbě metodického prostředí výzev a dalších podmínek. Důvodem jsou přetrvávající nejasnosti kolem dokladování, předfinancování, finančních toků, úroků, splácení atd. Nejednotnost metodického prostoru v rámci NPO potvrdil také **místopředseda (MPO)**. Dále zazněl návrh vytvořit širší platformu pro připomínkování připravovaných metodik.

Další dotaz zazněl od zástupce **AK ČR**, jehož zajímal způsob, jakým se půjčka promítne směrem k žadatelům. Pan **místopředseda (MPO)** uvedl, že v tomto roce již není možné narozpočtovat výdaje, avšak na roky 2024 až 2026 to již možné bude. Zástupce **MF** doplnil, že žádost o předfinancování z grantu a půjčky bude stejná. Upozornil také, že půjčka plně ovlivňuje státní rozpočet a vstupuje tak i do jeho dluhu. Sdělil také, že MF nebude přispívat na půjčky v rámci NPO. V této souvislosti se zástupce **MPO** dotázal, zda je již návrh státního rozpočtu na příští rok hotov, na což mu zástupce **MF** odpověděl, že není.

Na závěr diskuse požádala paní **ředitelka (MPO-DU)** o podněty k projednání na prvním zasedání Podvýboru pro transparentnost, jehož konání předpokládá začátkem srpna 2023. Podněty mají být zaslány nejpozději do 28. 7. 2023. Jediným, kdo tak prozatím učinil, je Transparency International.

Na samotný závěr jednání V NPO se pan **místopředseda (MPO)** rozloučil s účastníky, poděkoval jim za jejich účast a uvedl, že další jednání V NPO předpokládá začátkem září 2023.

Přílohy:

- příloha č. 1 - prezenční listina;
- příloha č. 2 - prezentace MPO;
- příloha č. 3 - usnesení vlády č. 437;
- příloha č. 4 - usnesení vlády č. 496;
- příloha č. 5 - infosheet k aktualizaci NPO;
- příloha č. 6 - připomínky k zápisu

Zapsal za sekretariát Výboru: zástupce MPO-DU

Schválila za sekretariát Výboru: ředitelka MPO-DU

Schválil: místopředseda Výboru NPO